

Skyld kunde man saamænd lige saa godt have kaldt dette et Økonomiraad; før det faar i Virkeligheden samme vidtgaaende Myndighed, som et Økonomiraad vilde have haft, som det Raad, der fremkom Forslag om i Guldoldudvalget før Valget. Jeg føler mig for mit Vedkommende aldeles ikke beroliget ved den Form, her er valgt, at denne Valutacentrals Bestyrelse gør Indstilling til Regeringen, og at Regeringen saa *forhandler* med et Rigsdagsudvalg paa 9 Medlemmer derom. Der staar jo ikke en Gang i Forslaget, at Regeringen skal rette sig efter de Afgørelser, som dette 9 Mands Udvalg maatte træffe, der staar kun, at Regeringen skal *forhandle*. Men enten det nu er formuleret paa den ene eller den anden Maade, ved vi dog alt for vel, at det bliver denne udvidede Valutacentrals Bestyrelse, som faar den afgørende Myndighed. Det er ganske udenfor enhver Tvivl, at saaledes vil det gaa. Og Forslagets Ordlyd lader ingen Tvivl tilbage om, at det er et overordentlig vidtstrakt Omraade, som denne Myndighed faar at bevæge sig paa. Man skal midlertidigt kunne standse eller begrænse Indførselen af de paagældende Varer samt træffe de derved nødvendiggjorte Foranstaltninger til Sikring af rimelige Priser og en forsvarlig Fordeling af tilstedeværende Beholdninger. Genstand for Afgørelse skal ogsaa være Foranstaltninger til Fremme af Udførselen af visse Varesorter her fra Landet. Jeg spørger: Hvad bliver der tilbage af økonomisk Frihed for Erhvervene under disse Forhold? Det er baandlagt alt sammen eller kan blive baandlagt alt sammen fra den ene Dag til den anden. Det blev ogsaa stærkt fremhævet af den ærede socialdemokratiske Ordfører, at der skulde handles hurtigt i disse Sager; der kunde ikke være lang Tid til at overveje, og derfor skulde Lovgivningsmagten skydes ud, og der skulde findes en Form for hurtig og resolut Afgørelse. Fra Dag til Dag kan alle de grundlæggende Forhold for hele vort økonomiske Liv gennem dets forskellige Grene ændres ved Forhandling mellem Valutacentralens Bestyrelse og Ministeren og Forhandling mellem Ministeren og 9 Mands Udvalget. Det følger af sig selv, at vi fra Venstres Side ikke kan gaa ind paa dette i nogen som helst Form, der er jo heller ingen Tvivl om, at dette Forslag vil og maa føre til en Hævning af Prisniveauet; der klagedes i Svejts, saaledes som Importreguleringen blev udført dér, meget over, at det trods alle Løfter og Tilsagn alligevel medførte en for de

svejtsiske Eksportvirksomheder overordentlig skadelig Stigning af Prisniveauet. Det vil være umuligt ved nogen som helst Kontrol at hindre dette, men man kan ved Kontrollen naa dette, som man ogsaa i stort Omfang naaede under Krigen, at gribe fuldstændig hemmende, forstyrrende og forvirrende ind i alle det private Forretningslivs Dispositioner. En Hævning af Prisniveauet er for øvrigt en Foranstaltning, der gaar lige stik imod det, der skulde være Formaalet, nemlig en Forbedring af vor Valutas Stilling, ogsaa derfor maa vi være imod dette Lovforslag, ligesom vi afgjort er imod det konservative Forslag om Guldolden, der vil virke i ganske samme Retning.

Jeg ved ikke, om man ret har overvejet den statsfinansielle Side af dette Lovforslag. Hvis man ikke vil forlænge Februar-Loven af i Aar, og hvis man i noget større Omfang vil importregulere tolddyre Varer, vil det medføre en saa betydelig Nedgang i vore Statsindtægter, saaledes som de nu er, at det ikke bliver til at bære for Budgettet for indeværende Aar. Jeg tror, det er en Betragtning, man gør vel i at lægge sig paa Sinde, det vil i den Henseende have en fuldkommen forstyrrende Indflydelse paa Balancen. Det vil ogsaa vise sig, at der bliver ganske overvældende Vanskeligheder ved at gennemføre et saadant Forslag overfor en Mængde Varesorter. Vi har gjort en Erfaring med den midlertidige Importregulering for Cigarer og Skotøj; Erfaringerne var nogenlunde for Cigarerne, men var overordentlig uheldige baade paa den ene og den anden Maade, hvad Skotøjet angaar. Her drejede det sig om to særlige Erhvervsgrene, paa hvilke Administrationens hele Opmærksomhed kunde være henvendt, og derfor var der naturligvis en ganske anden Mulighed for virkelig at have Haand i Hanke med Tingene end her, hvor det skal dreje sig om Importregulering, der efter al Sandsynlighed vil komme til at strække sig over en Mængde Varer, og hvor en Priskontrol og Rationering vil være uendelig vanskelig; f. Eks. paa hele Manufakturvareomraadet, hvor der findes en meget stor Del af Luksusforbruget, Modevarer, Silkevarer o. s. v., vil det være forbundet med de allerstørste Vanskeligheder, eller rettere sagt være en fuldkommen umulig Opgave. Man maa heller ikke glemme de helt forskellige psykologiske Betingelser, under hvilke man vil gennemføre et saadant Forslag som dette, og dem, der raadede under Krigstiden. I Krigstiden var